

ATP Koncernen

2021

ESG Asset management

En del af ATP's samfundsansvar

atp=

ATP's arbejde med asset management

ATP vil påvirke vores investeringer i den rigtige retning til gavn for ATP's medlemmer og det bredere samfund. I vores illikvide investeringer har vi særligt fokus på ESG-data for at sikre, at vi sætter ind i det rigtige sted, og at vores indsats har en effekt.

Grundlag

Når ATP indtræder som medejer af et selskab eller et fond, så sker det med en ambition om, at ATP skal være med til at øge værdien af investeringen i samarbejde med de andre ejere og selskabets ledelse.

Her er det vores overbevisning at selskaber, som har en overbevisende ESG-performance over tid vil være mere attraktive, og dermed også skabe et bedre afkast til gavn for ATP's medlemmer.

ATP arbejder derfor med at gennemføre en ESG-transformation i løbet af ATP's ejerperiode, som kan forbedre selskabets bæredygtige muligheder og begrænse ESG-risici. Det ser vi som en formel for værdiskabelse.

Selskaber, som har fokus på at forbedre deres ESG-performance, forbedrer sig ligeledes i forhold til samfundets forventninger, og styrker dermed deres "license-to-operate".

Processer

ATP har i 2021 sat gang i en ny proces for ESG asset management, der sikrer en årlig ESG-dialog med alle ATP's direkte investeringer. Udgangspunktet er ATP's spørgeskemaundersøgelse, der muliggør en benchmark af samtlige selskaber.

Vi har i år set en fordobling i antallet af besvarelser fra vores porteføljeselskaber på vores ESG-spørgeskema. Det er vi glade for, da det giver os viden, og flere selskaber fortæller os, at spørgeskemaet har været med til at fokusere deres arbejde. Dermed er ATP's arbejde med ESG-data

en fordel for både selskaberne og os selv. Selskaberne kan benchmarke sig med andre selskaber, og vi kan som investor se, hvor der er behov for at gøre en ekstra indsats.

I vores ejendomsinvesteringer spiller ESG-data også en stor rolle. Her har vi fokus op at inddrage bæredygtighed i vores løbende arbejde med at vedligeholde vores ejendomme, og i dialogen med vores kunder. ATP Ejendomme har i 2021 udviklet et værktøj til scoring af ejendommene på en række af de vigtigste ESG-parametre, som vil blive rullet ud i 2022.

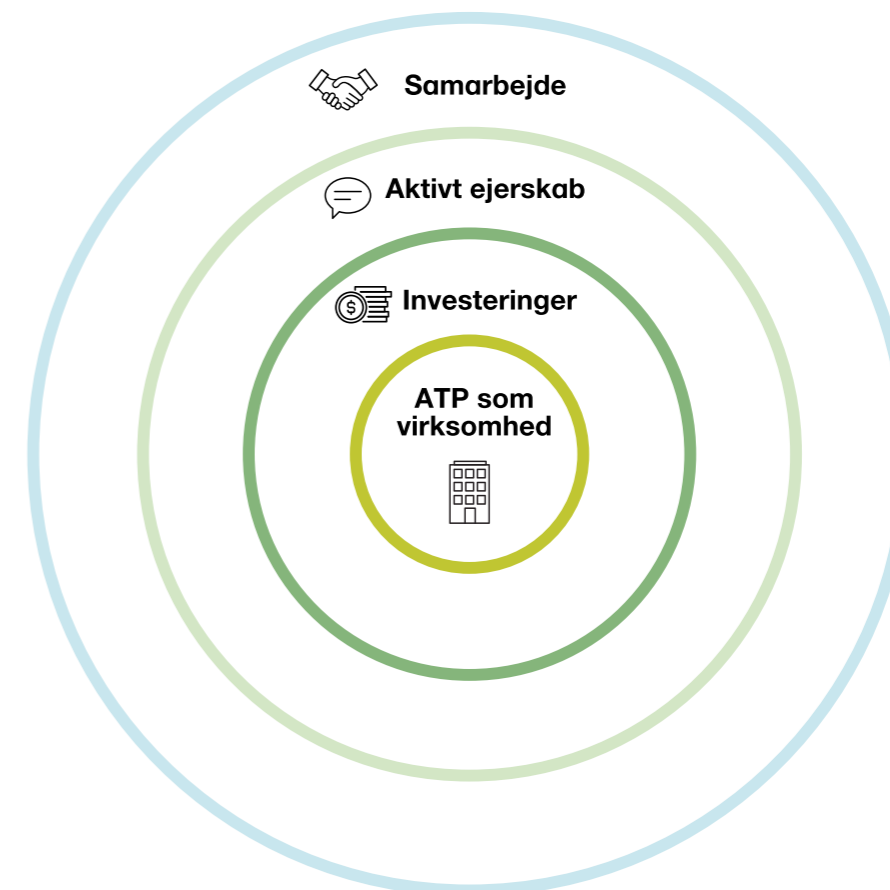
Aktiviteter

I arbejdet med asset management spiller grøn omstilling en stor rolle. Her har ATP i 2021 sat nye mål for vores eksisterende ejendomme, som skal reducere CO₂-udledningen med 85 pct. pr. kvadratmeter i 2030. For nye byggerier vil vi fastsætte en målsætning i 2022.

På baggrund af en analyse af 85 selskabers forretningsetiske politikker og processer, har vi formuleret en række forventninger til vores selskabers Codes of Conduct, som vi efterfølgende har brugt i vores aktive ejerskab i den illikvide portefølje. Konkret er vi gået i dialog med selskaber, som vi på

baggrund af deres besvarelse af vores ESG-spørgeskema kan se har forbedringsmuligheder i forhold til at leve op til vores forventninger.

ATP har i 2021 tilføjet spørgsmål til spørgeskemaet om negative bæredygtighedsvirkninger, som matcher de krav, ATP forventeligt vil blive underlagt i den tekniske lovgivning til disclosureforordningen. Svarene viser, at det vil blive en udfordring for mange af selskaberne at levere den nødvendige data, og det i særlig grad gælder selskaber uden for EU.

ATP's samfundsansvar handler både om det, vi selv gør, den måde vi investerer på, hvordan vi varetager vores aktive ejerskab og den måde, vi samarbejder med andre på.

For ATP handler ESG om at flytte selskaber i en bedre retning til gavn for både samfundet, selskabet og i sidste ende ATP som investor. Nogle selskaber er længere end andre, men for os handler det om at sikre, at de tager medansvar for ESG-transformationen.

ATP har i 2021 modtaget svar på ESG-spørgeskemaet fra **133** noterede selskaber. Det er **65** selskaber mere end i 2020.

Den gennemsnitlige svarprocent er **71 pct.** for selskaberne der har deltaget i spørgeskemaet.

Den gennemsnitlige andel af kvinder i arbejdsstyrken og ledelse er hhv. **36 pct.** og **23 pct.**

17 pct. af selskaberne har været udsat for et cyberangreb eller har oplevet databrud.

Der indgår i alt **117** spørgsmål i ATPs ESG-spørgeskema. De er fordelt på emnerne Generelt, Miljø, Sociale forhold, Ledelse og SFDR.

Selskaberne, der har svaret på ATPs ESG-spørgeskema, er fordelt på **24** lande og **47** industrier

Værdiskabelse er målet – ESG-data er midlet

Når ATP indtræder som medejer i et selskab eller en fond, så er det med et skarpt sigte på at øge værdien af selskabet i ATP's ejerperiode – både med henblik på det løbende overskud samt salgsværdien, hvis ATP vil træde ud som ejer. Det gælder både i selskaber, hvor ATP har et meget langt sigte, som fx infrastruktur, men også i fonde, hvor ejerperioden typisk er kortere.

I værdiskabelsen er det ATP's klare overbevisning, at et skarpt fokus på selskabets ESG-performance er med til at give selskaberne en højere værdi, samtidig med at det giver ATP et bedre billede af et selskabs risici.

ATP deltager både direkte og indirekte i markedet for køb og salg af virksomheder. I vores direkte investeringer er det særligt på vores nære markeder. Her køber vi andele af unoterede selskaber, som fx svenske Northvolt, ligesom vores nye afdeling for Langsigtet Dansk Vækstkapital vil være aktive på det danske marked for virksomheder. Ligeledes deltager vi indirekte gennem både vores aktieinvesteringer og vores investeringer i fx kapital- og infrastrukturfonde.

Over de seneste år har vi observeret en trend. Ved salg af virksomheder spiller en stærk ESG-performance i højere grad ind på salgsprisen. Markedet straffer så at sige dem, der ikke tager bæredygtighed alvorligt, og belønner dem, som tager det alvorligt. Det er en trend, som vi forventer vil forstærkes kraftigt i de kommende år og derved får endnu mere afgørende betydning for et selskabs værdiskabelse.

ATP arbejder derfor med at gennemføre en ESG-transformation i løbet af ATP's ejerperiode, som kan forbedre selskabets bæredygtige muligheder og begrænse ESG-risici. Udgangspunktet for ESG-transformationen er etablering af en baseline for selskabets ESG-performance via vores selvudviklede ESG-spørgeskema. Uden kendskab til et selskabs specifikke ESG-udfordringer kan ATP ikke være medspiller i en ESG-transformationen.

Ønsket om at gennemføre en ESG-transformation er uafhængigt af ejerskabsformen. Der kan være forskellige muligheder for ATP's indflydelse, men i sidste ende gælder det samme, om det er en direkte investering, ejendom eller en fond.

En afledt konsekvens af dette fokus er, at selskabet ligeledes forbedrer sig i forhold til samfundets forventninger, og derved styrker sin "license-to-operate". Hvis et selskab derimod ikke forholder sig til ændrede forventninger i omverdenen, kan det øge selskabets ESG-risici, hvilket potentielle købere vil indregne i prisen ved et fremtidigt salg.

HVAD ER ASSET MANAGEMENT

Asset management har to hovedfokus – øge værdien af en investering samtidig med at risici reduceres. Derfor har asset management i ATP et bredt fokus. Investeringens finansielle nøgletal skal løbende overvåges for at sikre, at udviklingen går som forventet. Ved direkte investeringer følger vi også den ledelsesmæssige situation for at sikre, at der altid er de rette ledelsesmæssige kræfter. Det samme gør sig gældende for andre ESG-forhold. Her er solide ESG-datapunkter et vigtigt parameter for at vurdere fremskridt.

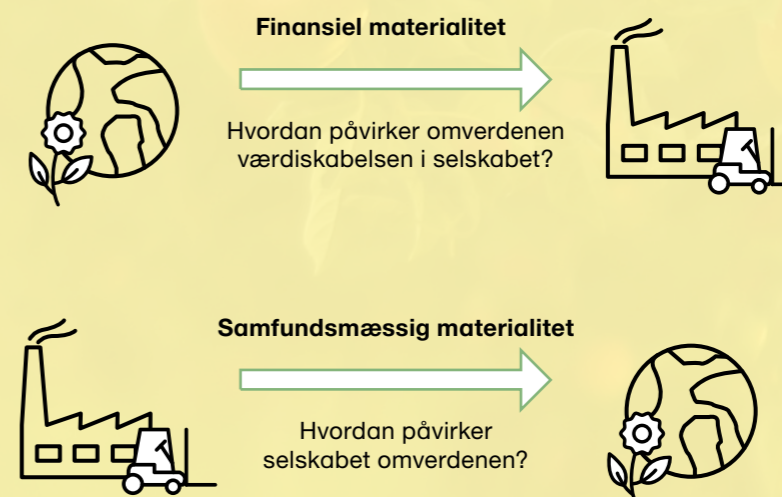
VÆRDISKABELSESFORMEL

Værdiskabelse kan være en kompleks størrelse, men ATP's tilgang er i sin essens simpel. Det handler om at opdyrke de muligheder, der er for at styrke sin forretning fx gennem bæredygtige tiltag og forretningsmuligheder. Samtidig skal man mitigere de risici, som kan udfordre ens position. Det kan også være risici, som fx stammer fra bæredygtighedsemner som klima eller menneskerettigheder.

$$\text{Værdiskabelse} = \frac{\text{Afkast (Frit cashflow + bæredygtighedsmuligheder)}}{\text{Risiko (Ejernes afkastkrav + bæredygtighedsrisici)}}$$

TO TYPER MATERIALITET I ESG

ATP inddrager både finansiell og samfundsmæssig materialitet i vores investeringsprocesser. Det afspejler, at der kan være forskelle på, hvad der driver værdi i et selskab, og hvad samfundet lægger vægt på. Men i sidste ende kan et selskab blive ramt finansielt, hvis det ikke har øje for den samfundsmæssige materialitet.

ESG-spørgeskema udvikler ATP og selskaberne

I arbejdet med asset management er data en forudsætning for at vide, hvor vi skal sætte ind, og for at måle, om indsatsen har en effekt. Men da ESG-data særligt på det unoterede område ikke er standardiseret, kan det være svært at måle og sammenligne på tværs af selskaberne.

Derfor tog ATP i 2020 initiativ til at udvikle et spørgeskema, som vi hvert år beder vores porteføljeselskaber svare på. Vi er tilfredse med, at der er en stigende opbakning fra vores porteføljeselskaber, så der i år er en fordobling i antallet af besvarelser.

Vores opfattelse er, at selskaberne generelt har taget godt imod spørgeskemaet. Det bekræftes af, at flere selskaber fortæller os, at spørgeskemaet har været med til at rykke på deres udvikling, fx i forhold til at udvikle komiteer og politikker.

” Vores opbygning af ESG-data for illikvide aktiver giver os mulighed for at have en mere databaseret og dermed fokuseret dialog med selskaber og fonde. Det skaber meget mere værdi for os, og ikke mindst for vores investeringer, at vi fokuserer der, hvor det giver mening.

Susanne Røge Lund, ESG Director

Spørgeskemaet er en integreret del af ATP's arbejde med asset management. Vi får et indblik i, hvordan selskaberne i vores direkte investeringsportefølje og fonde integrerer ESG i forretningen, og hvordan de arbejder med de risici og muligheder, som bæredygtighed giver.

Men det er vigtigt for os, at selskaberne ikke opfatter spørgeskemaet som en rating fra ATP's side. Vi ved, at selskaberne kan være på forskellige udviklingsstadier indenfor ESG, fx på grund af deres industri eller geografiske placering. Og det kan vi se på spørgeskemaet. Nogle kan svare på alle spørgsmål og har politikker og processer på plads, mens andre kun kan fremvise basale politikker og enkelte datapunkter.

Derfor er intentionen med spørgeskemaet ikke at fremhæve de bedste eller udpege de dårligste. For ATP er det mere vigtigt og værdiskabende, at vi giver et skub til dem, der skal starte en ESG-transformation, end at vi roser dem, som allerede er langt på rejsen. Derfor har vi særligt fokus på feedback til selskaberne, så de kan sammenligne deres udvikling med de andre selskaber i ATP's portefølje.

NY ESG ASSET MANAGEMENT-PROCES

ATP har i 2021 sat en ny proces på skinner, der sikrer ESG-dialog med alle ATP's direkte investeringer på flere niveauer. Udgangspunktet er ATP's spørgeskemaundersøgelse, der muliggør en benchmark af samtlige selskaber og heraf mulighed for at udpege specifikke indsatsområder for hvert af selskaberne. Denne analyse varetages af ATP's ESG-team, mens investeringsteamet varetager den individuelle dialog med hvert porteføljeselskab i forhold til fremdrift på indsatsområderne. Samtidig foretager investeringsteamet en vurdering af den mere forretningsrelaterede ESG i forhold porteføljeselskaberne, med henblik på at vurdere, om selskabet har væsentlige ESG-risici eller ESG-muligheder, som skal afdækkes. ATP's ESG-team bidrager til disse analyser, som danner baggrund for selskabsspecifikke ESG-indsatser, hvor nytten vurderes størst.

TO SELSKABER I SAMME INDUSTRI MED FORSKELLIG TILGANG TIL ESG

	Selskab X		Selskab Y	
	2020	2019	2020	2019
Hvor meget produktionsaffald sendes til genanvendelse? (udgået i 2021)		27%		64%
Bruger selskabet genanvendt vand?	Ja	Ja	Nej	Nej
Bruger selskabet farlige materialer i produktionen?	Nej	Nej	Ja	Ja
Hvad er den frivillige omsætning af medarbejdere?	18,7%	8%	4,2%	4,2%
Hvor stor en del af medarbejderne er omfattet af en kollektiv overenskomst?	100%	66%	50%	50%
Hvor ofte gennemfører selskabet tilfredshedsundersøgelse hos medarbejdere?	Hvert år	Hvert år	Sjældnere end hvert andet år	Hvert tredje år
Hvad er jeres LTIFR? (Lost Time Injury Frequency Rate)	5,4	8	0	Ingen data
Måler i nær-ved ulykker?	Ja	Nej	Ja	Ja
Har selskabet en strategi for kommunikation med nærområdet?	Nej	Nej	Ja	Ja
Hvem har det overordnede ansvar for ESG?	Communications Director	Intet svar	Director of Corporate Services	Director of Corporate Services
Hvem har det overordnede ansvar for cybersikkerhed?	Head of Cyber & Information Security	Intet svar	Director of Information Technology	Director of Information Technology
Laver selskabet revision på leverandører?	Ja	Nej	Ja	Ja

Med spørgeskemaet kan vi se udviklingen fra år til år. I de to selskaber, vi brugte som case i sidste års rapport, har vi i år kunnet notere en række forbedringer.

Asset management tæt på kunderne

ATP's datterselskab ATP Ejendomme er en af Danmarks største investorer i ejendomme og har dermed en stor rolle i mange områder af bæredygtighed. ATP ejer bygninger på nogle af de mest centrale beliggenheder i Danmark, og dermed har vi en stor rolle i, hvordan mange af vores fælles byrum udvikler sig. Vi ejer også fredede bygninger, hvor respekten for det bestående skal kombineres med nye krav til energiforbrug.

Ejendomme og byggeri står for ca. 40 pct. af vores samlede energiforbrug i Danmark, da både den daglige brug og opførelsen af ejendomme er CO₂-tunge. Ejendomme påvirker desuden vores sundhed og trivsel direkte i hverdagen, eftersom vi på vores breddegrader bruger op mod 90 pct. af vores tid indendørs. Med andre ord så har ejendomme en bred berøringsflade med ESG-emner.

Derfor skal bæredygtighed tænkes ind alle forretningsprocesser for at sikre, at vores ejendomme er med til at skubbe i den rigtige retning. Asset management spiller i den sammenhæng en central rolle.

Den daglige dialog med kunderne i ejendommene håndteres af ATP Ejendommens asset management-afdeling, som både har ansvaret for at udvikle de enkelte ejendomme til kundernes behov og for ejendommens økonomi og langsigtede afkast. Dialogen kan enten være direkte med kunderne eller med ATP Ejendommens samarbejdspartnere for den eksternt forvaltede del af porteføljen. ATP Ejendommens asset managers er således også overordnet ansvarlige for, at ejendommene lever op til de ambitioner om bæredygtighed, som ATP Ejendomme har defineret.

Opgaven løfter de i samarbejde med ATP Ejendommens ESG-afdeling og med kollegerne i ATP Ejendommens drifts- og projektorganisation, som til daglig sørger for driften af ejendommene, og som hvert år gennemfører et stort antal forskellige byggeprojekter – fra vedligehold af klimaskallen og de tekniske installationer til ombygninger og indretningsprojekter.

Hver ejendom og hvert segment i porteføljen skal bidrage til at nå ambitionerne om bæredygtighed med afsæt i deres forskellige egenskaber og potentialer. Nyere ejendomme med moderne installationer skal eksempelvis kunne levere et lavere

CO₂-aftryk og bedre indeklima end ældre ejendomme, som så til gengæld kan have et større potentiale for forbedringer i forbindelse med løbende vedligehold og opgraderinger. ATP Ejendomme har udviklet et værktøj til scoring af ejendommene på en række af de vigtigste ESG-parametre. Værktøjet vil blive rullet ud på den danske portefølje i 2022.

” I ATP Ejendomme samarbejder vi tæt om de enkelte ejendomme på tværs af de forskellige interne funktioner – fra asset management, ESG og økonomi til drift, byggeri og vedligehold. Det er en forudsætning for at kunne levere en god kundeoplevelse og for at finde de løsninger, der bedst bidrager til at sikre den langsigtede værdiudvikling i vores portefølje.

*Peter Hebin Bruun,
Head of ESG i ATP Ejendomme*

Kan certificering af ejendomme betale sig?

Den internationale erhvervsmægler CBRE offentliggjorde i november 2021 en rapport baseret på en gennemgang af 22.000 kontorlejekontrakter fra 12 europæiske lande, inklusive Danmark, i perioden 2016 til 2021. Hovedkonklusionerne fra CBRE's analyse er:

- Nyudlejningen af certificerede ejendomme er steget fra 24 pct. til 31 pct. Bæredygtige bygninger udgør 20 pct. af bestanden, men lejeaktiviteten udgør 31 pct. af den samlede nyudlejning. Det viser, at kundernes interesse for at leje certificerede kontorejendomme er højere end for ikke-certificerede.
- Tomgangen i København var 3,5 pct. i certificerede kontorejendomme, hvorimod niveauet lå på 10 pct. i andre kontorbygninger. Samme tendens ses i resten af Europa.
- Lejeniveauet for certificerede ejendomme lå i gennemsnit 21 pct. højere end markedsgennemsnittet/ikke-certificerede ejendomme. På europæisk plan var spændet på 13 pct. til 29 pct. med København som den by med den største forskel.

ATP's certificerede ejendomme	Certificering	Samlet M2	ATP's del af M2
Axel Towers	DGNB Sølv	40.114	13.238
Pier47	DGNB Guld	19.499	19.499
Turbinehuset, Adelgade 12	DGNB Guld	7.342	7.342
A.C. Meyers Vænge	DGN BIU	15.731	15.731
FN Byen	LEED	49.830	22.822
Portland Towers	BREEAM	12.753	4.247
North Galaxy, Bruxelles	BREEAM	121.803	109.623
RAI. Amsterdam	LEED	33.958	16.979

Solide politikker støtter en stærk forretningsetik

Forretningsetik er et emne, som ATP har haft særligt fokus på i 2021. Forventningerne til selskabers optræden bevæger sig i disse år, og derfor skal selskabernes ledelse og medarbejdere lære at navigere i denne nye virkelighed. Derfor er det vigtigt, at selskaberne har et system, som understøtter både ledere og ansatte i at tage de rigtige beslutninger.

Et selskabs forretningsetik kan ses som det system af politikker, processer og aktiviteter, som selskabet har for at agere i tråd med love, regler og normer vedrørende etisk virksomhedsdrift, fx i forhold til interessekonflikter, antikorrupition, whistleblower-forhold og diskrimination på arbejdspladsen.

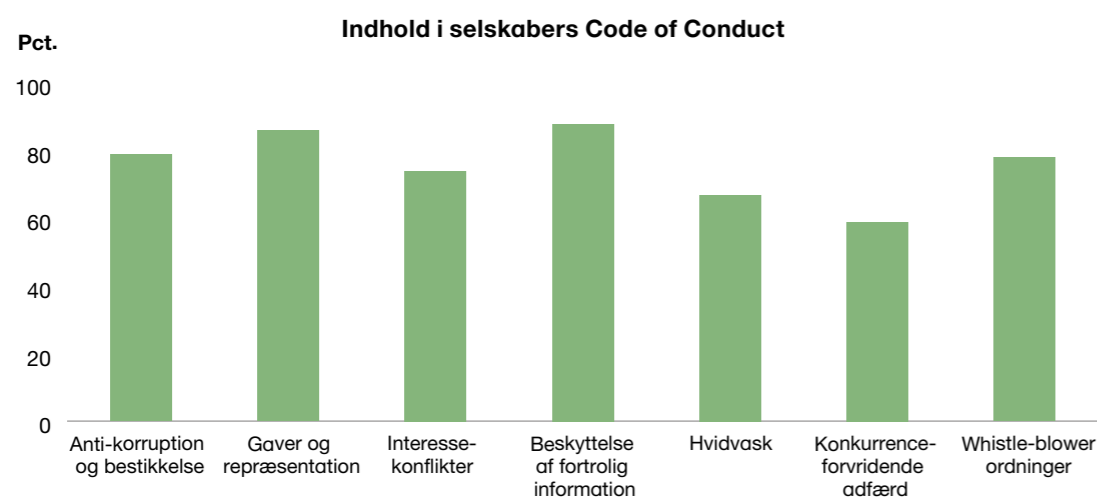
Indenfor ESG-feltet er forretningsetik ikke et emne, som investorer traditionelt har gjort ret meget ved, for det ses typisk som et kompliceret og reguleringstungt emne, og som noget, der primært foregår internt i selskaberne uden meget handlerum for investorer.

Men hvis man ikke lægger ressourcer i at vurdere sine porteføljeselskabers arbejde med forretningsetik, risikerer det at blive dyrt. Både for det enkelte selskab, da fx involvering i

svindel kan afstedkomme store økonomiske sanktioner og mistillid i befolkningen, men også på samfundsniveau. Fx estimeres det, at korrupition koster mere end 5 pct. af det globale BNP i tabt værdi hvert år.

I år har vi gennemført en kvalitativ analyse af 85 selskabers forretningsetiske setupper, hvor vi ved at anskue kvaliteten og indholdet af et selskabs såkaldte Code of Conduct som et forstørrelsesglas på selskabets generelle tilgang til forretningsetik har kunnet vurdere selskabernes performance på tværs af vores porteføljer. En Code of Conduct er den overordnede politik, som et selskab har og forpligter sine ansatte til at efterleve for at agere i tråd med regler og normer vedr. etisk virksomhedsførelse.

På baggrund af analysen har vi formuleret en række forventninger til vores selskabers Codes of Conduct, som vi efterfølgende har brugt i vores aktive ejerskab i den illikvide portefølje. Konkret er vi gået i dialog med selskaber, som vi på baggrund af deres besvarelse af vores ESG-spørgeskema kan se har forbedringsmuligheder i forhold til at leve op til vores forventninger.

ATP har i sit spørgeskema spurgt vores porteføljeselskaber i den illikvide portefølje og kapitalfonde om indholdet i deres Code of Conduct. Her kan vi konstatere, at der fortsat er et udviklingspotentiale hos mange selskaber. Vores underliggende data viser, at det særligt er porteføljeselskaberne hos kapitalfonde, som skal forbedre deres politikker.

ATP's forventninger til selskabers Codes of Conduct

Formen på en Code of Conduct

- En klar "tone from the top" i form af fx et CEO-forord og gerne tydelig bestyrelsesgodkendelse.
- Angivelse af dato og også gerne version – og relativt hyppig opdatering (gerne årligt).
- Let-lokaliserbart afsnit om whistleblower-muligheder – placeret på centralt sted (fx først eller sidst) og gerne henvist til fx i CEO-forord.
- Tydelig angivelse af den ønskede modtager. Dokumentets form, lixtal m.m. skal afspejle dette.
- Hjælp til læseren – navigeringsspørgsmål, cases, henvisninger – skal matche modtageren.
- Dokumentets længde er ikke afgørende – det vigtige er, at de rigtige emner er behandlet, at dokumentet rammer sin målgruppe i form og indhold, at det signalerer seriositet m.m.
- Der henvises løbende (og evt. også til sidst i dokumentet) til yderligere informationer, hvis selskabet fx har separate politikker vedrørende et eller flere emner.

Indholdet i en Code of Conduct

- Alle selskaber bør overveje at have de 10 mest udbredte emner med i deres CoC (eller separat politik). Det er emnerne Interessekonflikter, Antikorrupition, Whistleblower-forhold, Gaver/underholdning, Beskyttelse af persondata, Antidiskrimination og -chikane, Konkurrenceforvridning, Fortrolig information, Relationer med leverandører samt Sundhed og sikkerhed.
- Derudover bør kun de emner medtages, der reelt er relevante, jf. bl.a. selskabets industri og geografi.
- Mindre relevante emner bør ikke medtages "for en sikkerheds skyld". En mulig rettesnor kan være, om der til emnet kan formuleres et realistisk case-eksempel (scenarie) til at hjælpe de ansatte. Hvis ikke, bør afsnittet dropes.

Reelle energibesparelser kræver indsigt i ejendommene

ATP Ejendomme arbejder løbende med at reducere ressourceforbruget i ejendomsporteføljen og har siden 2019 haft et konkret mål for reduktion af driftsenergiforbruget på 10-20 pct. i 2025 i forhold til forbruget i 2018.

Det overordnede mål for CO₂-udledning er CO₂-neutralitet i henhold til målsætningerne i Parisaftalen. Ifølge Global Alliance of Buildings and Construction står bygninger for 35 pct. af verdens energiforbrug og 38 pct. af alle CO₂-udledninger, så der er ingen tvivl om, at bygninger er en stor del af løsningen.

Samtidig er energiforbrug også et af de områder, hvor vi som investor kan optimere på vores bygninger, så vi i sidste ende står med mere veldrevne bygninger med lavere driftsomkostninger.

GRØN STRØM, DER GØR EN FORSKEL

ATP Ejendomme har indgået et samarbejde med Better Energy og Energi Danmark om at købe strøm fra en ny, dansk solcellepark via en såkaldt PPA (Power Purchasing Agreement). Vi forpligter os til at købe strømmen fra solcellerne og medvirker dermed til at sikre finansieringen af solcelleparken. Vores indkøb svarer til forbruget på vores kontorer og på alle fællesarealerne i vores ejendomme.

Med vores aftale bidrager vi direkte til, at der bliver tilført helt ny, grøn strøm til det danske elnet uden statsstøtte. Løsningen har således langt større effekt på den grønne omstilling end de traditionelle oprindelsesgarantier, der typisk er baseret på allerede eksisterende kilder til grøn strøm eller projekter, som med statsstøtte i ryggen ville blive etableret under alle omstændigheder.

ATP Ejendomme har i 2021 arbejdet på en opdatering af selskabets ESG-målsætninger, herunder etablering af mere præcise mål for CO₂-aftrykket. CO₂-målsætningerne går hånd i hånd med udarbejdelsen af principper og metoder for ATP Ejendommens kommende CO₂-regnskab. Målsætningerne for eksisterende ejendomme, som præsenteres her, er baseret på konkrete forventninger til udviklingen i porteføljen og på oplysninger om den forventede udvikling i forsyningsnettet fra Energistyrelsen.

Præcise målsætninger for nybyggeri indgår i den kommende opdatering af ATP Ejendommens ESG-retningslinjer for nybyggeri, som finder sted i foråret 2022.

For eksisterende ejendomme er målsætningen baseret på to grundlæggende elementer:

1. Effekten af aktive tiltag for CO₂-reduktion i ATP Ejendomme, bl.a. reduktion i energiforbruget, indkøb af grøn energi og øget tilslutning til fjernvarmenettet og anvendelse af varmepumper m.m.
2. Effekten af den generelle omstilling af forsyningssektoren til vedvarende energi, herunder særligt udviklingen indenfor fjernvarme og elektricitet. 80-90 pct. af CO₂-reduktionen stammer fra den generelle omstilling til grøn energi i forsyningssektoren. De resterende 10-20 pct. stammer fra energibesparelser og vores egne initiativer for opsætning af solceller på ejendommene og tilkøb af grøn strøm. Vi køber grøn strøm via vores samarbejde med Better Energy, så der opføres ny vedvarende energi på baggrund af ATP's efterspørgsel fremfor at købe certifikater på eksisterende grøn strøm. Dermed sikrer vi, at der kommer mere grøn strøm i nettet.

ATP Ejendomme anvender Energistyrelsens klimafremskrivninger af emissionsfaktorer til estimering af den fremtidige udledning.

CO₂-reduktionsmål i ejendomsportefølje

ATP Ejendommens bestyrelse fastlagde i december 2021 nye CO₂-målsætninger, der består af ét samlet reduktionsmål for driften af eksisterende ejendomme i porteføljen samt et mål for CO₂-aftrykket for nye byggerier.

For eksisterende ejendomme er målsætningerne en reduktion i CO₂-udledningen per m² i forhold til 2018 på:

- 65 pct. i 2025
- 85 pct. i 2030
- 100 pct. i 2050 (CO₂-neutralitet)

For nye byggerier vil målsætningen blive fastlagt i foråret 2022.

Fem spørgsmål til Torben Vangstrup, chef for ATP Private Equity Partners

alle fondene har en systematiseret tilgang til data og dataindsamling, men de vil meget gerne og arbejder på det. Vi oplever også, at modstanden mod at få specifikke ESG-krav ind i kontrakterne bliver mindre hos fondene.

3. HVORDAN KAN BRUGEN AF DATA FORBEDRE ESG I PE?

Med solide data kan vi målrette dialogen om ESG meget mere præcist og samtidig understøtte dette med observationer. På baggrund af relevant sektorspecifikke data vil kapitalfondene kunne identificere tiltag på området, som måske ikke tidligere var et fokusområde for dem. Vi har den fordel, at vores datagrundlag er omfattende, og hermed bliver det muligt at segmentere viden til specifikke brancheforhold, og anvendeligheden øges markant for kapitalfondene i forhold til vores porteføljeselskaber.

4. HVAD HAR VÆRET DEN MEST POSITIVE OG NEGATIVE OVERRASKELSE?

Det har været virkelig positivt at se, hvordan ESG har vundet generel accept – og når udgangspunktet er en positiv investeringscase, er motivation sjældent et problem. Vi har været heldige at ramme ind i en periode, hvor der er stigende fokus på både ESG og data. Vi står derfor også nu i en bedre position i forhold til de nye krav fra EU omkring rapportering på ESG. På den negative side skal vi arbejde med vores tålmodighed, forstået på den måde, at vi gerne vil have opbygget et større datasæt hurtigt, men realistisk kommer det til at tage nogle år.

5. HVAD BETYDER ESG FOR AFKASTET?

Når initiativer på ESG-området – på baggrund af en dataanalyse – fokuseres, hvor der er størst muligt afkastpotentiale, vil dette alt andet lige udmønte sig i et højere samlet afkast på de foretagne investeringer. Derfor er behovet for at kunne måle værdien af indsatsen på ESG-området stort, og det er positivt, at vi er godt i gang. Flere af vores fonde fortæller, at det begynder at blive en vigtig faktor ved salg, at selskaberne har en skarp ESG-profil.

1. HVORDAN HAR DU SET UDVIKLINGEN I ESG FOR PRIVATE EQUITY FONDE DE SENESTE TRE ÅR?

Kort fortalt er det gået rigtig stærkt. For tre år siden var det mest en sur pligt for fondene at tale ESG, og deres opfattelse af ESG dengang er milevidt fra, hvor vi er i dag. Nu er fokus på at bruge ressourcerne på ESG-området optimalt, og det bliver brugt aktivt som en del af incitamentsafløningen. Fondene er generelt mere proaktive og søger gerne sparring hos os. Fx tog en af vores større kapitalfonde initiativ til et møde om ESG, og der mødte de 10 mennesker op til mødet – og det var fra fondens øverste ledelseslag vel at mærke. Det var ikke sket for tre år siden.

2. HVORDAN MODTAGES JERES ESG-KRAV HOS FONDENE?

Fondene er generelt positivt stemt overfor vores informationsbehov, ikke mindst når de finder ud af, at vi til gengæld leverer relevant data til dem. Dermed får de muligheden for at arbejde mere systematisk på ESG-området med vores fælles selskaber. Der er dog fortsat mulighed for udvikling, idet ikke

Waterland Private Equity Investments

Vi har set fokus på ESG og særligt ESG-data stige kraftigt i de seneste år. Investorerne efterspørger i højere grad data og efterspørger mere information om ESG. Vi ser det som en fordel. Da ESG-data kan hjælpe med at vise værdien af ESG-initiativer. Vi har fokuseret på ESG i mange år og har tidligt set værdien i at integrere ESG i vores investeringsproces. ATP's spørgeskema er værdifuldt for os, da det giver os en god indsigt i udviklingen, og hvordan forskellige sektorer klarer sig. Vi bruger også ATP's spørgeskema som input til vores eget arbejde med dataindsamling.

Lex Douce, CIO og formand for Waterlands ESG komité

Waterland er en hollandsk kapitalfond som har eksisteret siden 1999, og har siden start gennemført investeringer i mere end 800 selskaber. De mener, at selskaber der undgår ESG risici og udnytter ESG muligheder, vil klare sig bedre på langt sigt. Waterland er meget seriøse omkring deres integration af ESG i investeringsprocessen og har arbejdet med det i en årrække. Desuden er de underskrivere af PRI. Arbejdet med ESG er indarbejdet i investeringsprocessen lige fra første interesse i et selskab til det skal sælges igen. Waterland er en aktiv investor, som bruger deres ejerandel til at drive den forandring de ønsker i et selskab, naturligvis i samarbejde med ledelsen i selskaberne. ATP har investeret i Waterland siden 2003.

EU-krav er en udfordring for illikvide selskaber

Som en del af EU's disclosureforordning skal investorer fra 2023 rapportere om deres negative bæredygtighedsvirkninger med udgangspunkt i en række faste indikatorer, som forventeligt bliver endeligt fastlagte i 2022. Vi valgte i 2021 at tilføje de spørgsmål, som fremgik af udkastene fra de europæiske tilsynsmyndigheder, i det årlige ESG-spørgeskema for at øge selskabernes opmærksomhed på det kommende informationsbehov på området. Som svarene for dette års spørgeskema indikerer, er der fortsat et pænt stykke vej før der er dækkende svar fra vores illikvide portefølje.

- Seks spørgsmål og fire underspørgsmål i udkastet til negative bæredygtighedsvirkninger handler om CO-2 emissioner.** Under 50 pct. af selskaberne kan svare på nogle af disse spørgsmål – undtaget det specifikke spørgsmål om hvorvidt selskabet er aktivt i den fossile sektor, som alle kan svare på.
- Tre spørgsmål handler om øvrige miljømæssige forhold.** Over 50 pct. af selskaberne kan svare på de specifikke spørgsmål om biodiversitet og affald, men under 50 pct. kan svare på spørgsmål om vand.

- Fem spørgsmål handler om sociale og ledelsesmæssige forhold.** Mere end 50 pct. af selskaberne kan svare på alle spørgsmål undtagen spørgsmålet vedrørende det ikke-justerede løngab mellem mænd og kvinder.

ATP og andre globale investorer er udfordret af datagrundlaget for rapporteringen af negative bæredygtighedsvirkninger og derfor er afhængig af, hvad porteføljeselskaberne rapporterer.

Vi har i 2021 næsten fordoblet antallet af selskaber, som har svaret på spørgeskemaet. Dermed begynder vi nu at få et bredere billede af vores investeringer og der er et bredere felt af selskaber at sammenligne de enkelte selskabers ESG-performance med. Med tilføjelsen af de mange nye selskaber er den gennemsnitlige svarprocent på de enkelte spørgsmål dog også faldet. I 2020 svarede selskaberne i gennemsnit på 80 pct. af vores spørgsmål, hvilket er faldet til 71 pct. i 2021.

SELSKABER HAR SVÆRT VED AT LEVE OP TIL EU'S KOMMENDE RAPPORTERINGSKRAV

Som en del af EU's arbejde med sustainable finance skal investorer fremadrettet rapportere om de såkaldte principal adverse impact indicators (PAII). ATP har i 2021 tilføjet disse indikatorer til sit spørgeskema. Indikationerne for dette års spørgeskema peger i retning af, at der kan blive udfordringer for investorer med at rapportere disse data. Mens det gennemsnitlige selskab, som udfylder ATP's spørgeskema, svarer på 3 ud af 4 af de spørgsmål, som spørgeskemaet indeholder, svares der i gennemsnit på mindre end halvdelen af spørgsmålene, når man fokuserer på de spørgsmål, som EU fremadrettet kræver rapportering om.

Selskabets hjemsted	Andel besvarede SFDR-spørgsmål, gennemsnit	Andel besvarede SFDR-spørgsmål, median
EU	64 pct.	64 pct.
Udenfor EU	54 pct.	43 pct.

HVORDAN FORDELER SELSKABERNE I UNDERSØGELSEN SIG GEOGRAFISK OG PÅ SEKTORER?

Selskaber, der har svaret på ATP's spørgeskema, kommer fra hele verden.

Selskaberne, der deltager i ATP's illikvide spørgeskema, fordeler sig bredt på sektorer. Industriselskaber fylder mest blandt de selskaber, som har deltaget i vores undersøgelse i 2021. ATP arbejder løbende på at få flere selskaber til at deltage i spørgeskemaundersøgelsen.

Industrifordelingen blandt deltagende selskaber

